

Asia: TEM/1225/00.04.01/2016

Työaikasääntelyä selvittävän työryhmän mietintö - työaikalaki

Yleistä

Onko ehdotettu uusi työaikalaki mielestänne hyväksyttävissä?

Ei, nykyinen sääntely vastaa työelämän tarpeita

Yleiset kommentit esityksestä:

Työryhmä esittää merkittäviä työnantajia hyödyttäviä joustoja ja muutoksia työaikoihin. Esityksenä on nykyistä laajempi mahdollisuus käyttää jaksotyötä ja yötyötä sekä pidentää säännöllistä työaikaan päivä- ja viikkotasolla. Esitetyt joustot eivät ole tätä päivää, vaan niissä työaikoja ollaan palauttamassa aikaan ennen kuin saatiin laajasti sovittua 8 tunnin työpäivät ja työpäivien määräksi 5 päivää viikossa, ollaan siis palaamassa menneisyyteen. Myös kansainvälisesti katsoen peruste parantaa kilpailukykyä näillä muutoksilla on kestävä, suomalaiset työntekijät ovat jo nyt Euroopan unionin joustavimpia.

Työnantajan velvollisuutta järjestää yötyökuljetuksia ei tule poistaa. Yötyökuljetuksilla on monilla aloilla iso merkitys mm. yötyöntekijöiden työturvallisuuteen sekä työntekijöiden työmatkoihin muutenkin, koska julkiset kulkuyhteydet eivät usein ole yöaikaan käytettävissä.

Työehdoista työpaikalla sopiminen tulee tapahtua ainoastaan pääluottamusmiehen ja työnantajan kesken, mikäli pääluottamusmiestä ei ole valittu niin työntekijöiden sopijaosapuolena toimii työsuojeluvaltuutettu.

Nykytilan kuvausta koskevat kommentit:

-

Esityksen tavoitteita ja keskeisiä ehdotuksia koskevat kommentit:

-

Vaikutukset

Onko esityksen vaikutusarviossa jäänyt mielestänne joitain keskeisiä vaikutussuhteita huomioimatta? Jos kyllä, niin mitä?

Esityksessä on jäänyt huomioimatta, mitä esitetyt työaikojen muutokset nykyistä epäsäännöllisemmäksi sekä ylitöiden määrän lisääminen vaikuttavat mm. työsuojelullisesti. Miten nykyistä epäsäännöllisemmät ja pidemmät työajat vaikeuttavat vapaa-ajan ja työelämän yhteensovittamista sekä kuinka terveydelliset riskit kasvavat mm. lisääntyvän yötyön teettämisen myötä.

Mitkä ovat sellaisia vaikutuksia, joita esityksessä tulisi analysoida tarkemmin?

Yötyön, nykyistä pidempien työpäivien/työviikkojen ja epäsäännöllisten työaikojen vaikutus terveyteen sekä työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamiseen.

Kuinka arvioitte esityksen vaikuttavan työnantajan hallinnolliseen taakkaan? Lisääkö vai vähentääkö esitys kokonaisuudessaan työnantajan hallinnollista taakkaa?

-

Onko teillä esittää materiaalia, lähteitä tai kirjallisuutta, joihin mielestänne jatkovalmistelun aikana olisi hyvä kiinnittää huomiota?

Työterveyslaitos on tutkinut yötyön vaikutuksia ihmisiin ja tuottanut siitä runsaasti erilaista tutkimustietoa ja tilastoja.

Muut vaikutusarviointiin liittyvät kommentit:

-

1 Luku Soveltamisala

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Ehdotettu soveltamisalasäännös olisi kokonaisuudessaan nykyiseen selkeämpään luetteloon verrattuna hyvin tulkinnanvarainen ja tulisi aiheuttamaan soveltamisongelmia. Esitykseen kirjatun joustotyöaika (13§) tulee erottaa selvästi 2 § 2. kohdan itsenäisen työn teettämisestä.

Minkä työntekijäryhmien/ammattien/työntekijöiden tulisi kuulua työaikalain soveltamisalaan ja vastaavasti keiden tulisi olla soveltamisalan ulkopuolella?

-

2 luku. Työajaksi luettava aika ja varallaolo

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Työajan määritelmä on keskeisimpiä säännöksiä työaikalaisissa ja sillä on suuri vaikutus lain muiden säännösten soveltamiseen. Nykyinen kirjaus on hyvä eikä lakia tule tältä osin muuttaa.

Kaikki aika joka liittyy työnantajan antamiin tehtäviin, ei kuulu työajan määritelmän piiriin (esim. matkustaminen ja koulutus eräissä tilanteissa). Työryhmävalmistelun aikana keskusteltiin myös vaihtoehdosta, jossa laissa olisi säädetty työhönsidonnaisuus ajasta, joka ei olisi työaikaa, mutta sitä ei myöskään laskettaisi lepoaikoihin. Miten mielestänne esim. matkustamista ja koulutusta koskevaa työaikasääntelyä tulisi kehittää?

Nykysääntelyä ei tarvitse tältä osin muuttaa

Voitte tarkentaa edellistä vastaustanne tähän:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3 luku. Lakiin perustuvat säännöllisen työajan järjestelyt

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Jaksotyön käytön mahdollisuutta ei tule lisätä. Jaksotyön käyttömahdollisuus on oltava vain niillä aloilla, jossa se toiminnan kannalta on aivan välttämätöntä.

Puuttuuko säännöksestä sellaisia toimintoja, joiden osalta käytetään jaksotyöaikaa tai sitä olisi tarpeellista käyttää?

-

Sisältyykö säännökseen sellaisia toimintoja, joiden osalta jaksotyöaikaa ei tulisi käyttää?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Nykyisen työaikalain 26 § 3) on jätetty pois esityksestä, muutos laventaa yötyön teettämistä kaksivuorotyössä.

Yötyön teettämisen mahdollisuuksia ei tule lisätä nykyisestä. Jo nyt Suomessa yötyön teettäminen on selvästi yleisempää kuin Euroopan unionin maissa keskimäärin.

Jos lakia muutetaan yötyön teettämisen osalta, pitää samanaikaisesti tarkentaa määräaikaisterveystarkastusten tekemistä ja psykososiaalisen kuormituksen seuraamista sekä lisätä viranomaisten valvontaresursseja.

Onko tehtäviä, joita tehdään jatkuvasti yöaikaan, mutta ne jäävät säännöksen ulkopuolelle?

-

Mikä tulisi olla määräävä tekijä, joka mahdollistaa yötyön tekemisen?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

4 luku. Sopimukseen perustuva säännöllinen työaika

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme nykyistä työaikalain 12 § kirjausta.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme nykyisen työaikalain 13 § säilyttämistä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Joustotyöaika on aivan uusi työaikamalli ja emme kannata sen käyttöön ottamista. Mikäli joustotyöaika kuitenkin lakiin kirjataan, sitä ei tule soveltaa suorittavaan työhön.

Missä tehtävissä joustotyön tulisi olla mahdollista ja vastaavasti mistä tehtävissä joustotyötä ei tulisi käyttää?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme, että työaikapankkia saa käyttää vain niillä aloilla, missä on työaikapankin käytön mahdollistavat määräykset työehtosopimuksessa. Työaikapankkijärjestelmän käytöstä on sovittava lakiin tarkat pelisäännöt.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Pidämme esitystä hyvänä, koska esityksessä vaaditaan työnantajalta perustelut, mikäli työnantaja kieltäytyy järjestämästä osa-aikatyötä. Esityksessä on myös uutena kohtana 3 momentissa huomioitu varhennetulle vanhuuseläkkeelle tai osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät työntekijät.

5 Luku. Säännöllisen työajan ylittäminen ja sunnuntaina ja kansallisena juhlapäivänä tehtävä työ

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme, että lisä- ja ylityön määritelmät pidetään ennallaan, koska ovat nyt hyvin selkeät. Lisätyön teettämiselle tulee kaikissa tilanteissa olla molemmin puoleinen suostumus, kuten ylityön teettämiselle.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme, että myös lisätyötä voidaan teettää vain työntekijän kutakin kertaa vasten antamalla erillisellä suostumuksella.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Emme kannata työajan enimmäismäärän määrittelyä esitetyllä tavalla. Esitämme ylityöiden enimmäismäärien säilyttämistä nykyisen työaikalain 19 § mukaisesti.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

6 Luku. Lepoajat

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme 3 momenttiin muutosta siten, että 30 minuutin pituinen tauko on annettava yhdessä erässä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme poistettavaksi mahdollisuutta lyhentää vuorokausilepo viiteen tuntiin. Lyhennetty vuorokausilepo on aina oltava vähintään seitsemän tuntia.

Mitä vaikutuksia näette muutoksilla olevan erityisesti jaksotyössä?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme 2 momentiksi seuraavaa; Kuljetustehtävän vaatiessa saadaan 1 momentissa tarkoitettu vuorokautinen lepoaika lyhentää vähintään yhdeksäksi tunniksi kolme kertaa seitsemän peräkkäisen 24 tunnin jaksona.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

7 luku. Työaika-asiakirjat

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme, että työvuoroluettelo on laadittava niin pitkälle ajanjaksolle kuin mahdollista, kuitenkin vähintään kahdeksi viikoksi.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

8 luku. Säännösten pakottavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

OPT out –järjestelmää ei tule ottaa käyttöön, koska sillä voitaisiin pidentää TES:n osapuolten kesken 18 §:n 4 kuukauden tasoittumisjaksoa 4 kuukaudesta jopa 12 kuukauteen.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme 36 §:n 3 momentin muuttamista seuraavaan muotoon. Säännöllisen työajan järjestelyä koskevan paikallisen sopimuksen saa työntekijöiden puolesta tehdä ainoastaan pääluottamusmies tai ellei häntä ole valittu, niin sopimuksen saa tehdä työsuojeluvaltuutettu.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Poikkeaminen työ sopimuksella ei saa koskea suorittavaa työtä.

9 luku. Erinäiset säännökset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Esitämme 39 § muuttamista siten, että aluehallintovirasto ei voi myöntää 2. kohdan mukaista poikkeuslupaa käyttää jaksotyöaikaa myös muissa kuin 7 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä, kun se on työajan järjestelyiden kannalta välttämätöntä.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

14 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Pasanen Harri
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry